

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : การพัฒนารูปแบบการนิเทศการสอนแบบพึ่งตนเองภายในโรงเรียน
บ้านร่องเพียง อำเภอเมือง เชียงราย จังหวัดเชียงราย

ชื่อผู้เขียน : นางพ้องเพ็ญ ปานสีทา

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต: สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ :

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศุภวัฒน์	บัณฑิต	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประสิทธิ์	มาคำทอง	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ อำนาจ	จันทร์แป้น	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างรูปแบบการนิเทศการสอนแบบพึ่งตนเอง และวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคในการใช้รูปแบบการนิเทศการสอนดังกล่าว กลุ่มประชากร เป็นผู้บริหาร โรงเรียนและคณะครูในโรงเรียนบ้านร่องเพียง จำนวน 11 คน ซึ่งทำการสอนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2534

เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย (1) รูปแบบการนิเทศการสอนแบบพึ่งตนเอง ซึ่งประกอบด้วยกระบวนการทำงาน 5 กระบวนการ ได้แก่ การสร้างความรู้ความเข้าใจก่อนการดำเนินงาน การประชุมวางแผนการดำเนินงาน การดำเนินงาน การสร้างขวัญและกำลังใจ การประเมินผล การดำเนินงาน (2) คู่มือการดำเนินงานนิเทศการสอนแบบพึ่งตนเองซึ่งประกอบด้วยชุดการพัฒนาตนเอง ชุดการนิเทศการสอนเชิงเน้นวัตถุประสงค์ ชุดการนิเทศการสอนแบบพึ่งตนเอง (3) แบบสังเกตพฤติกรรมของผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอน (4) แบบสอบถามผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอน (5) แบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอน (6) เทปบันทึกเสียงและสมุดจดบันทึกพฤติกรรมของผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอน

ในขณะดำเนินการนิเทศการสอนแบบพึ่งตนเอง ผู้วิจัยได้สังเกตพฤติกรรมบุคลากรในโรงเรียน พร้อมทั้งบันทึกข้อมูลเพิ่มเติมตลอดเวลาดำเนินการ จนกระทั่งสิ้นสุดการทดลองวิจัยจึง

ได้แจกแบบสอบถามให้บุคลากรในโรงเรียนทุกคนแสดงความคิดเห็น แล้วจึงสัมภาษณ์ จากนั้นได้นำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์ โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประกอบการพรรณาวิเคราะห์ ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอนมีความเห็นว่าการนิเทศการสอนแบบพึ่งตนเองช่วยสร้างความมั่นใจ และพัฒนาความสามารถ ในการนิเทศให้กับตนเอง ครูผู้สอนมีเจตคติที่ดีต่อการนิเทศการสอน เห็นว่าการนิเทศการสอนเป็นการช่วยเหลือซึ่งกันและกันมิใช่การจับผิด มองเห็นประโยชน์ของการนิเทศการสอน เห็นด้วยที่จะให้ครูผู้สอนนิเทศกันเอง และมีการยอมรับบทบาทและความสามารถของผู้นิเทศ

ในด้านรูปแบบของการนิเทศการสอนแบบพึ่งตนเองนั้น พบว่ากระบวนการทำงาน และกิจกรรมการนิเทศการสอนมีความเหมาะสมกับสภาพของ โรงเรียนบ้านร่องเพียง กิจกรรมการนิเทศที่ผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอนเห็นว่า มีประโยชน์ต่อตนเองมากที่สุดคือ กิจกรรมการสังเกตการสอน ส่วนกิจกรรมการนิเทศที่เห็นว่า มีประโยชน์ต่อตนเองน้อยที่สุดคือ กิจกรรมการสมาคมและนัดพบการปรึกษา อุปสรรคที่พบในการนิเทศการสอนแบบพึ่งตนเองคือ ครูผู้สอนขาดทักษะ ในด้านการวางแผน ขาดการวิเคราะห์ข้อมูลให้ครอบคลุมสภาพปัจจุบันปัญหา ในการจัดการศึกษาของ โรงเรียน ขาดการนำผลการประเมินกลับไปปรับปรุงงานของตน และขาดความรู้ทางวิชาการที่เพียงพอต่อการ เป็นผู้นิเทศ

ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการดำเนินการนิเทศการสอนแบบพึ่งตนเองได้แก่ การเตรียมบุคลากร ในโรงเรียนให้มีความรู้ และมีทักษะ เกี่ยวกับการนิเทศที่จะต้องใช้ขณะดำเนินการนิเทศการสอน แบบพึ่งตนเองให้พร้อมก่อนเริ่มดำเนินงาน และควรสร้างความคุ้นเคยระหว่างบุคลากรในโรงเรียน ด้วย

Thesis Title : Development of a Self-Directed Instructional Supervision Model in Ban Rongphiw School, Muang Chiang Rai District, Chiang Rai Province

Author : Mrs.Pongpen Pansrita

M.Ed. : Curriculum and Instruction

Examining Committee :

Assist.Prof.Supawat	Cheunchob	Chairman
Assist.Prof.Prasit	Malumpong	Member
Assoc.Prof.Amnat	Chanpan	Member

Abstract

The objective of this research was to design and test a Self-Directed Instructional Supervision Model for elementary school. The subjects for the study were 11 school administrator and teachers in Ban Rongphiw School, who worked in the first semester of the 1991 academic year.

Six research instruments were used: 1) The Self-Directed Instructional Supervision Model, consisting of 5 processes, namely, developing the understanding prior to the implementation, group meeting and planning, implementation, motivation, and evaluation, 2) a manual for the Self-Directed Instructional Supervision model, consisting of three main parts, namely, the self development, the objective-based instructional supervision, and the self-directed instructional supervision, 3) observation record of administrator's and teacher's behaviors, 4) questionnaires for administrator and teachers, 5) interview guideline, and 6) tape recorder and note book.

Data were collected during and after the testing of the model in the school. During implementation process, the researcher observed the subjects' behaviors and noted of all related matters. At the end of the model implementation, data were collected by using questionnaires and interview. Data were analyzed, using basic descriptive statistics: percentage, mean, and standard deviation.

The findings were as follows: 1) The administrator and teachers perceived the self-directed instructional supervision to be a useful approach to develop teacher's confidence in self supervision. The teachers expressed a positive attitude toward instructional supervision, recognized its benefits, agreed with the concept of self-directed instruction, and acknowledged the role and competency of supervisors. 2) The Self-Directed Instructional Supervision Model was found to be appropriate for use in the case of the school under the study. The activity which was perceived to be most useful was the "teaching observation", and the least useful was the "social and recreation". 3) The problems and concerns in the implementation were the lack of planning skills, inadequate preliminary analysis of the school situation and management, inadequate use of evaluation results in teaching improvement, and academic incompetence in supervision of the administrator and teachers.

The following recommendations were proposed in order to implement the model effectively: 1) Prior to the implementation, the teachers and administrator need to be sufficiently trained on the knowledge and skills in supervision. 2) Good acquaintance among personnel within the school should be encouraged to increase the effectiveness of the approach.